

ÇÖZÜMLERİ

1. Altı çizili ifade restoratörün kendi tarzını katmamasını; sanatçının üslubuna, yaklaşımına, bakışına saygı duyarak müdahale etmesini yani restorasyonun orijinal sanat anlayışına uygun yapılması gerektiğini vurgulamaktadır.

Bu nedenle anlatılmak istenen "Restorasyon sırasında eserin özgün üslubuna uygun bir anlayışla hareket edilmesi" cümlesidir.

Cevap: B

2. Cümlede anlatılmak istenenler, bir kişinin rızası olmadan onun özel anlarını görüntülemenin etik dışı olduğu ve böyle bir davranışın sonucu olarak sanatçının saygısız bir tutum sergilediğinin düşünülmesidir.

Metnin bağlamında özel alanın ihlali ve etik davranış vurguları vardır. "İzinsiz" ve "saygısız" ikilisi anlam bütünlüğünü en doğru şekilde sağlar.

Cevap: B

3. • I. cümlede dilin ne olduğu, ne yaptığı açıklanıyor yani tanımlama var. A seçeneği doğrudur.
- II. cümledeki "Kullandığımız sözcükler ... ilişkileri etkiler." ifadesi, sözcüklerin (dilin) ilişkilerimizi etkilemesi biçiminde neden-sonuç ilişkisi kuruyor yani B seçeneği doğrudur.
- III. cümlede kelime dağarcığı zengin olan biri ile sınırlı sözcük bilgisine sahip olan biri karşılaştırılıyor. C seçeneği doğrudur.
- IV. cümlede yeni bir deneyimin, onu anlatacak sözcükleri "zorla yaratması" söyleniyor; ancak herhangi bir somut örnek verilmemiş, yalnızca genel bir durum anlatılmış. Dolayısıyla "örnekleme yapılmıştır" ifadesi yanlıştır. D seçeneği yanlıştır.
- V. cümle "böylece" diyerek önceki cümlelerde anlatılanlardan hareketle dil-düşünce ilişkisinin niteliğine dair genel bir sonuç çıkarılıyor. E seçeneği doğrudur.

Cevap: D

4. Karşılaştırma, iki varlık, kavram veya durum arasında "daha..., göre..." gibi ifadelerle fark belirtmektir. II. cümlede "dijital kütüphaneler" ile "geleneksel kütüphaneler" karşılaştırılmıştır. "...daha geniş bir kaynak yelpazesi sunabiliyor." ifadesi karşılaştırmadır.

Cevap: B

5. Sözcükleri tek tek inceleyelim:

I. havası: hava + sı → "-sı" → İyelik eki vardır.

II. karşılığı: karşılık + l → "-l" İyelik eki vardır.

III. kasalara: kasalar + a → "-a" yönelme hâl ekidir. İyelik eki yoktur.

IV. kenarında: kenar + ı + nda → "-ı" İyelik eki vardır.

V. yorgunluğu: yorgunluk + u → "-u" → İyelik eki vardır.

Cevap: C

6. II. cümlede "çözümleyen", III. cümlede "kurduğu" ve IV. cümlede "oluştururken" fiilimsileri vardır. I ve V numaralı cümlelerde fiilimsi bulunmamaktadır.

Cevap: B

7. • Yüklem: savunuyor
- Özne: Dil edinimi üzerine çalışmalarıyla tanınan Chomsky
- Belirtili nesne: çocukların dili doğuştan gelen bir yetenekle öğrendiğini (Yükleme "neyi savunuyor?" sorusunu sorunca gelen yanittir.)

Cümlenin ögeleri soldan sağa: özne – belirtili nesne – yüklem şeklindedir.

Cevap: B

8. • Tanımlama vardır → "Okuma, zihnin aktif olarak çalıştığı bir süreçtir." cümlesinde "okuma" tanımlanmıştır.
- Açıklama vardır → Okumanın nasıl bir işlem olduğu anlatılmıştır.
- Sıralama vardır → "Birincisi..., ikincisi..., üçüncüsü..." ifadeleri süreci sıralar.
- Örneklendirme yoktur → Hiç örnek verilmemiştir.
- Karşılaştırma vardır → Sesli ve sessiz okuma aktiflik bakımından karşılaştırılmıştır.

Parçada örneklendirme yoktur.

Cevap: C

9. Metin boyunca romanın bireyin iç dünyası, hayal-gerçek çatışması ve psikolojik çözümleme yönleri anlatılmaktadır.
- I. cümle: Eserin türü ve niteliğini anlatıyor. → Uygun.
- II. cümle: Roman kişisi ve dönemiyle ilgili bilgi veriyor. → Uygun.
- IV ve V: Romanın ana teması olan psikolojik çatışmalar açıklanıyor. → Uygun.

III. cümledeki "Natüralizmin ilk örneği..." ifadesi, parçanın genel akışı olan psikolojik, bireysel, hayal-gerçek çatışması çizgisinden tamamen kopuktur. Paragraf realizm-natüralizm tartışmasına girmemektedir. Dolayısıyla düşüncenin akışını bozan cümle III. cümledir.

Cevap: C

10. Metinde Bizans kaynaklarının Selçuklu sarayında komik ve taklitçilerin bulunduğunu yazdığı, ayrıca Şark (Doğu) kaynaklarının Selçuklu ozanları hakkında bilgi verdiği belirtilmiştir. Yani iki farklı kültürün kaynakları Selçuklu saray yaşamı hakkında bilgi sunmaktadır.

Cevap: B

11. A seçeneğindeki demokratik iş ortamı kessai anlayışıyla, B seçeneğindeki belirsizlikten arındırma hoshin anlayışıyla, C seçeneğindeki hataların sistemce tespiti jidoka anlayışıyla ve E seçeneğindeki aidiyet kaisha anlayışıyla bağdaştırılabilir. D seçeneğindeki bir seferlik yeniliklerin yeterli olduğu görüşü kaizen anlayışı ile zıttır.

Cevap: D

12. Parçada; Eserin hem olumlu hem olumsuz eleştirisi aldığı, yazarın, sonraki eserlerinde de benzer tutumu sürdürdüğü Yani içerik ve yaklaşımın diğer eserleriyle benzer olduğu anlatılmıştır.

Bu nedenle doğru ifade "Yazarın diğer eserleriyle içerik bakımından ortak özellik taşıdığı" ifadesidir.

Cevap: B

13. Parçada; birçok teknolojinin toplumun alışkanlıkları, ihtiyaç algısı, güvenlik kaygıları ve ekonomik çekinceleri nedeniyle gecikmeli benimsendiği, yani kabul sürecinin toplumun psikolojik ve kültürel özelliklerinden etkilendiği vurgulanıyor. Bu, teknolojinin kabulünün rasyonel bir süreç olmadığına işaret ediyor. Bu nedenle doğru cümle "Bir teknolojinin kabul süreci, toplumsal alışkanlıklar ve algılar tarafından geciktirilebilir." cümlesidir.

Cevap: C

14. Paragrafta hayvanların doğuştan gelen sosyal özelliklerinin (sürü psikolojisi – bağımsız yapı), insanların onlarla kurduğu ilişkiyi şekillendirdiği anlatılmaktadır. Bu vurgu tam olarak B seçeneğinde ifade edilmektedir. Diğer seçeneklerde bu genel vurgu yoktur.

Cevap: B

15. Kediler bağımsızdır, gün içinde yalnız kalabilir, sahibini lider olarak görmez, ortam partneri gibi algılar. A, B, D ve E seçeneklerinde köpeğe ait örnekler verilmiştir. Kedilerin özelliklerine uygun örnek C seçeneğindedir.

Cevap: C

16. $\frac{3 - \frac{1}{3}}{5 - \frac{1}{5}}$ (Paydalar eşitlenir.)

$$= \frac{\frac{8}{3}}{\frac{24}{5}} = \frac{8}{3} \cdot \frac{5}{24} = \frac{5}{9} \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

17. $\frac{14^2 \cdot 20^2}{7^2 \cdot 10^2} = \frac{(14 \cdot 20)^2}{(7 \cdot 10)^2}$

$$= \left(\frac{280}{70}\right)^2 = 4^2 = 16 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

18. $\frac{\sqrt{27} + \sqrt{12}}{\sqrt{108} - \sqrt{3}} = \frac{3\sqrt{3} + 2\sqrt{3}}{6\sqrt{3} - \sqrt{3}}$

$$= \frac{5\sqrt{3}}{5\sqrt{3}} = 1 \text{ bulunur.}$$

Cevap: A

19. $\frac{x-4}{\frac{24}{3}} = \frac{x-5}{\frac{16}{2}}$ (Paydalar sadeleştirilir.)

$$3x - 15 = 2x - 8$$

$$x = 7 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

20. $3^{2x+1} = 243$

$$3^{2x+1} = 3^5 \Rightarrow 2x + 1 = 5$$

$$2x = 5 - 1 = 4$$

$$x = 2 \text{ olur.}$$

O halde

$$2^{3x-1} = 2^{3 \cdot 2 - 1} = 2^5 = 32 \text{ dir.}$$

Cevap: E

21. $x \in \mathbb{N}$

$$\frac{1}{5} < \frac{x}{10} < \frac{5}{6}$$

(6) (3) (5)

$$\frac{6}{30} < \frac{3x}{30} < \frac{25}{30}$$

$$\Rightarrow 6 < 3x < 25 \text{ olur.}$$

↓

3, 4, 5, 6, 7 ve 8 doğal sayıları

O halde x alabileceği değerler toplamı

$$3 + 4 + 5 + 6 + 7 + 8 = 33 \text{ bulunur.}$$

Cevap: D

22. $a * b = \frac{a\sqrt{b} + b\sqrt{a}}{b - a}$

$$4 * 16 = \frac{4 \cdot \sqrt{16} + 16 \cdot \sqrt{4}}{16 - 4}$$

$$= \frac{4 \cdot 4 + 16 \cdot 2}{12}$$

$$= \frac{16 + 32}{12} = \frac{48}{12} = 4 \text{ bulunur.}$$

Cevap: B

TASARI & DEV KADRO

23. Üç basamaklı 7AB sayısının 5 ile bölünebilmesi için B = 0 veya B = 5 olmalıdır.

3 ile bölünebilmesi için rakamları toplamı 3'ün katı olmalıdır.

B = 0 iken

$$7A0 \Rightarrow 7 + A + 0 = 3k \quad (k \in \mathbb{N})$$

↓

2, 5, 8 olabilir.

B = 5 iken

$$7A5 \Rightarrow 7 + A + 5 = 3k$$

↓

0, 3, 6, 9

A'nın alabileceği değerler toplamı

$$0 + 2 + 3 + 5 + 6 + 8 + 9 = 33 \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

24. Ardışık iki çift sayı düşündüğümüzde

Küçük olan: $10a + b$

Büyük olan: $10a + b + 2$

Bu iki sayının rakamları toplamı 24 olduğundan

Küçük sayının rakamları toplamı: $a + b$

Büyük sayının rakamları toplamı: $a + b + 2$

$$a + b + a + b + 2 = 24$$

$$2(a + b) = 22$$

$$a + b = 11$$

Büyük sayı en çok olabilmesi için

$$a = 9 \text{ ve } b = 2 \text{ olmalıdır.}$$

Küçük sayı: $ab = 92$

Büyük sayı: $ab + 2 = 94$ bulunur.

Cevap: C

25. Kasa sayısı x adet olsun.

- Yirmi beşer adet yerleştirdiğinde 150 adet ayva artmakta yani $25x + 150$ toplam ayva sayısıdır.
- Otuz beşer adet yerleştirdiğinde 210 adet ayva eksik kalmakta: $35x - 210$ toplam ayva sayısıdır.

$$25x + 150 = 35x - 210$$

$$360 = 10x$$

$$36 = x \text{ adet kasası bulunmaktadır.}$$

Cevap: A

26.

	<u>Baba</u>	<u>İkizler</u>
Bugün:	$x + 26$	x (ikizlerin yaşları toplamı)
	$\downarrow +4$	$\downarrow 4 \cdot 2 = 8$ (her biri 4 yaş)
4 yıl sonra:	$x + 30$	$x + 8$
	$x + 30 = 2 \cdot (x + 8)$	
	$x + 30 = 2x + 16$	
	$14 = x$	
Babanın bugünkü yaşı:	$x + 26 = 14 + 26$	
	$= 40 \text{ yaş}$	

Cevap: B

27. Yeni karışımın şeker yüzdesi x olsun.

$50 \cdot \frac{24}{100}$	+	$16 \cdot \frac{100}{100}$	+	$14 \cdot \frac{0}{100}$
İlk karışım		Saf şeker		su ilave
		ilave		

$$= \frac{(50 + 16 + 14) \cdot x}{100}$$

Toplam karışım

$$50 \cdot 24 + 16 \cdot 100 + 14 \cdot 0 = 80 \cdot x$$

$$120 + 160 = 8x$$

$$280 = 8x$$

$$35 = x \text{ bulunur.}$$

Cevap: E

28. İki kent arasındaki uzaklık x km ve gidiş süresi t ; o halde dönüş süresi $(7 - t)$ olur.

$$\text{Gidiş: } x = 60 \cdot t$$

$$\text{Dönüş: } x = 80 \cdot (7 - t)$$

$$60 \cdot t = 80 \cdot (7 - t)$$

$$60t = 560 - 80t$$

$$140t = 560$$

$$t = 4 \text{ saat}$$

İki kent arasındaki uzaklık

$$x = 60 \cdot 4 = 240 \text{ km bulunur.}$$

Cevap: A

$$29. \text{ Eşkenar üçgenin alanı} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4} = 16\sqrt{3}$$

$$a^2 \sqrt{3} = 64\sqrt{3}$$

$$a^2 = 64$$

$$a = 8 \text{ br}$$

$$\text{Eşkenar üçgenin yüksekliği: } \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{8\sqrt{3}}{2}$$

$$= 4\sqrt{3} \text{ br}$$

Cevap: B

30. Doğrular paralel ise eğimleri eşittir.

$$y = -3x + 1 \Rightarrow \text{Eğimi: } m = -3$$

Şimdi $a = m = -3$ yerine yazalım.

$$y = -3x + b$$

$(-2, 7)$ yerine yazalım.

↓ ↓
x y

$$7 = -3 \cdot (-2) + b$$

$$7 = 6 + b \Rightarrow b = 1$$

$$a = -3 \text{ ve } b = 1$$

$$a \cdot b = (-3) \cdot 1 = -3 \text{ bulunur.}$$

Cevap: C

ÇÖZÜMLERİ

1. Kut anlayışı, hükümdarlık yetkisinin Tanrı tarafından verildiğine inanılmasıdır. Bu nedenle, yönetme hakkı sadece hanedana aittir, başka soylar devlet yönetimine geçemez. Bu durumun doğrudan sonucu yönetim hakkının hanedan üyelerine ait olmasıdır.

Cevap: B

2. • Hacıp: Saray görevlisidir; hükümdar ile halk arasında iletişimi sağlar. Devlet yönetiminde “vekâlet” görevi yoktur.
- Amid: Vergi ve mali işlerden sorumludur.
- Subaşı: Askeri güvenlikten sorumlu emirlikler. Merkezde hükümdara vekâlet etmez.
- Yuğruş: Karahanlılarda vezirlik görevini yürüten devlet adamıdır ancak hükümdar yokken devletin başında bulunmaz.
- Naip, hükümdarın bulunmadığı zaman devlete vekâlet eden kişidir. Gerekirse devlet işlerini yürütür, savaş durumunda orduyu sevk ve idare eder. Genç yaşta tahta geçen hükümdarlara rehberlik eder.

Cevap: B

3. • Cizye: Gayrimüslim erkeklerden alınan baş vergisidir; araziyle ilgili değildir.
- Öşür: Müslüman köylülerin tarımsal ürünleri üzerinden alınan ürün vergisidir.
- Avarız: Olağanüstü durumlarda (savaş gibi) alınan geçici vergidir, düzenli arazi vergisi değildir.
- Resm-i bennak: Az toprağı olan ya da toprağı olmayan evli köylüden alınan vergidir.

Gayrimüslim köylülerin kullandıkları toprak üzerinden, Müslümanlardan alınan resm-i çiftte karşılık gelen arazi vergisi ise İспенçtir.

Cevap: E

4. Metinde üç ana vurgu vardır:

- “Milli bilincin uyandırılması” ve “milletin azim ve kararlılığı” cümleleri milletin ortak direnişiyile kurtuluştan bahseder. → I. ifadeyi destekler.
- “Hiçbir yabancı gücün ülkenin geleceği üzerinde söz sahibi olamayacağı” cümlesi geleceği yabancıların belirleyemeyeceğinden bahseder. → II. ifadeyi destekler.
- Metinde yeni bir hükümet sistemi kurulması gerektiğine dair bir bilgi yoktur. III. ifade desteklenmez.

Cevap: B

TASARI & DEV KADRO

5. İstanbul Hükümeti, Mustafa Kemal Paşa'nın milli mücadeleyi resmen örgütlemeye başlamasından rahatsız olmuştur. Özellikle Amasya Genelgesi, “Milletin bağımsızlığını yine milletin azim ve kararı kurtaracaktır!” ilkesiyle hükümete açık bir meydan okumadır. Bu nedenle hükümet, Amasya Genelgesi'nin ardından Mustafa Kemal'i görevden almış ve resmen asi ilan etmiştir.

Cevap: B

6. Güney Cephesi'nde ilk direniş Kuvayımiliye birlikleri tarafından başlasa da bölgedeki mücadele zamanla düzenli ordu birliklerine bırakılmıştır. Bu süreçte Fransızlara karşı en etkili faaliyet gösteren askerî birlik 12. Kolordudur. Maraş, Urfa ve Antep'te yapılan direnişlere düzenli ordu desteğini veren kolordu budur.

Cevap: C

7. Metinde verilen ipuçları:

- “Yunan birliklerinin geri çekilmeye başlaması” → Taarruzun Türkler lehine dönmesi, üstünlüğün ele alınması.
- “Anadolu’nun geçilmez olduğunu göstermiştir.” → Savunma hattının başarıyla korunması, dönüm noktası.
- “Mücadelenin kaderini değiştirecek niteliktedir.” → Bir kırılma anı vurgusu yapılmış.

Bu ifadeler, Anadolu’da savaşın kaderini değiştiren en kritik savunma savaşı olan Sakarya Meydan Muharebesi ile doğrudan uyumludur.

Sakarya Savaşı’nda Türk ordusu “Hattı müdafaa yoktur, sathı müdafaa vardır.” anlayışıyla kesin bir savunma başarısı elde etmiş, Yunan ordusu geri çekilmeye başlamış ve savaşın seyri Türklerin lehine dönmüştür.

Cevap: D

8. 1921 Anayasası, kurtuluş mücadelesi döneminde hazırlanmış, kısa fakat devrim niteliğinde hükümler içeren bir anayasadır. Temel özellikleri şunlardır:

- Egemenliğin kayıtsız şartsız millete ait olduğu açıkça belirtilmiştir. Bu ilke E seçeneğinde verilmiştir.
- Güçler birliği ilkesi benimsenmiş; yasama + yürütme TBMM’de toplanmıştır.
- İcra Vekilleri Heyeti TBMM tarafından seçilmiştir. B seçeneğinde verilmiştir.
- Yerinden yönetim (adem-i merkeziyet) anlayışı yer almış, yerel yönetimler güçlendirilmiştir. C seçeneğinde verilmiştir.
- Devletin yönetim şekli halka dayanır ilkesi mevcuttur. A seçeneğinde verilmiştir.

Ancak:

- Bağımsız yargı maddesi 1921 Anayasası’nda yer almaz. Anayasa oldukça kısa (23 madde) olup yargı konusunda düzenleme yoktur. Dolayısıyla 1921 Anayasası’nın bir özelliği değildir.

Cevap: D

- 9. • A) Tevhid-i Tedrisat Kanunu: Eğitim öğretim birliğini sağlamıştır. → Eğitim alanı.
- B) Türk Dil Kurumu’nun kurulması: Dil çalışmalarını ve kültürel gelişimi amaçlar. → Kültür alanı.
- C) Harf İnkılabı: Yeni Türk harflerinin kabulü → Eğitim ve kültür alanı.
- D) Üniversite Reformu: Yükseköğretimin çağdaşlaşması → Eğitim alanı.
- E) Takrir-i Sükûn Kanunu: Toplumsal düzeni sağlamak ve isyanları bastırmak için çıkarılmıştır. → Güvenlik/ siyasi alan, eğitim-kültürle ilgili değildir.

Cevap: E

- 10. A) Donanma Cemiyeti → Türk Deniz Kuvvetleri Güçlendirme Vakfı
→ Doğru. Donanmanın güçlendirilmesi için kurulmuş, Cumhuriyet’te aynı amaçla vakıf olarak sürmüştür.
- B) Darülaceze → Darülaceze Başkanlığı
→ Doğru. Bugün hâlen aynı isimle hizmet verir.
- C) Darülhayr-ı Âli → Türk Tarih Kurumu
→ yanlış. Darülhayr-ı Âli, öksüz ve yetim Müslüman çocukların korunması için kurulmuş olsa da Cumhuriyet dönemindeki doğrudan karşılığı Çocuk Esirgeme Kurumu’dur.
- D) Darübedayi → İstanbul Şehir Tiyatroları
→ Doğru. Darübedayi, Şehir Tiyatrolarının temelidir.
- E) Darüelhan → İstanbul Üniversitesi Devlet Konservatuvarı
→ Doğru. Osmanlı’nın müzik okulu, Cumhuriyet döneminde konservatuvara dönüşmüştür.

Cevap: C

- 11. • Ali Fethi Okyar → 1923’te TBMM Başkanlığı yapmıştır.
- Refik Koraltan → 1950–1960 yılları arasında TBMM Başkanıdır.
- Kazım Karabekir → 1946–1948 arasında TBMM Başkanıdır.
- M.Şükrü Saraçoğlu → 1948-1950 yılları arasında TBMM Başkanıdır.
- Celâl Bayar → TBMM Başkanı olmamıştır. Cumhurbaşkanı ve Başbakanlık yapmıştır.

Cevap: C

12. Atatürk'ün "Ey Türk gençliği!" hitabıyla başlayan ve Cumhuriyet'in korunması görevini gençliğe bıraktığı metin, Nutuk'un sonunda yer alan Gençliğe Hitabe'dir. Dolayısıyla "devletin temel esaslarını gençliğe emanet etme" temasını içeren ve bu ifadelerle sona eren eser Nutuk'tur.

Cevap: D

13. Lozan'da azınlık tanımı etnik veya dilsel kökene göre yapılmamıştır. Türkiye, İtilaf Devletleri'nin "etnik azınlık" dayatmalarını reddetmiş, yalnızca gayrimüslim toplulukların (Rum, Ermeni, Yahudi) azınlık olarak tanınmasını kabul etmiştir.

Bu nedenle ölçüt din temelindedir.

Cevap: D

14. Türkiye'nin dağlarının uzanış yönünü belirleyen temel etken jeolojik yapı ve tektonik hareketlerdir.

- Kuzeyde Avrasya Levhası, güneyde Afrika-Arap Levhaları, Anadolu'yu batıya doğru sıkıştırır.
- Bu sıkıştırma sonucunda kıvrılma (orojenez) oluşur ve Kuzey Anadolu Dağları ile Toroslar doğu-batı yönünde uzanır.
- Seçenekler arasında en doğrudan bu yönlenmeyi açıklayan ifade B seçeneğidir. "Anadolu'nun genç tektonik hareketlerle yükselmesi" belirleyicidir çünkü genç kıvrım sisteminin temel sebebi bu hareketlerdir.

Cevap: B

15. Bu soruda iki kavramın sıkça karıştırıldığı görülmektedir: Gerçek sıcaklık farkı (indirgenmiş sıcaklık farkı) sorulduğunda, ilk bakılması gereken unsur iki merkez arasında yükselti farkıdır.

Yapılan en yaygın hata, yalnızca yükseltisi fazla olan yeri dikkate almaktır. Oysa burada önemli olan, iki kent arasındaki yükselti farkının büyüklüğüdür.

Seçenekler incelendiğinde, Antalya ile Konya arasındaki yükselti farkı en fazladır.

Erzurum ve Erzurum gibi merkezlerin yükseltisi yüksek olsa da birbirlerine göre yükselti farkları daha azdır. Bu nedenle doğru cevap C seçeneğidir.

Cevap: C

16. • Afyonkarahisar: Türkiye'nin en gelişmiş mermer sanayisi merkezlerinden biridir. Bu sektör yoğun işgücü gerektirdiği için mevsimlik işçi göçü alır.
- Bilecik: Seramik ve mermer sektöründe öne çıkan bir ildir; önemli ölçüde dışarıdan işçi çeker.
- Nevşehir: Kapadokya bölgesinde taş işçiliği olsa da sanayisi mevsimlik işçi çekecek düzeyde değildir; daha çok turizm ağırlıklıdır.
- Rize: Taşa-toprağa değil, çay tarımına dayalı faaliyet gösterir; bu nedenle uygun seçenek değildir.

Cevap: A

17. I. Doğru. Ege ve Marmara bölgeleri rüzgâr enerjisinde Türkiye'nin en verimli alanlarıdır.

II. Yanlış. Türkiye'de akarsu rejimleri düzensizdir. Mevsimsel yağış farklılıkları hidroelektrik üretiminde dalgalanmaya neden olur.

III. Doğru. Türkiye'nin jeotermal kaynaklarının önemli bölümü Batı Anadolu graben sistemi üzerinde bulunur.

IV. Doğru. Tarımsal üretimin fazla olduğu Türkiye'de biyokütle enerjisi için önemli bir potansiyel vardır.

Cevap: C

18. • Sivas, Malatya, Afyonkarahisar ve Kırıkkale hem karayollarının hem de demiryollarının kesişim noktalarında bulunan, Türkiye'nin önemli ulaşım kavşaklarından olan şehirlerdir. Bu şehirlerin büyüme ve gelişiminde ulaşım fonksiyonu belirgin rol oynamıştır.
- Artvin ise Doğu Karadeniz'de dağlık ve engebeli bir yapıya sahiptir. Demiryolu bağlantısı yoktur. Karayolları dağlık araziden dolayı sınırlıdır. Bu nedenle bir ulaşım kavşağı özelliği göstermez.

Cevap: D

19. 1982 Anayasası'na göre olağanüstü hâl, Cumhurbaşkanı tarafından Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ile ilan edilir. Bu karar Resmî Gazete'de yayımlandıktan hemen sonra TBMM'nin onayına sunulmak zorundadır. TBMM, OHAL süresini değiştirebilir, uzatabilir veya kaldırabilir. Diğer kurumların (AYM, MGK, bakanlıklar) böyle bir onay yetkisi yoktur.

Cevap: D

20. Yüce Divan'da yargılananlar (AY m.148):

- Cumhurbaşkanı
- TBMM Başkanı
- Bakanlar Kurulu üyeleri (yani bakanlar)
- Genelkurmay Başkanı
- Kuvvet Komutanları
- MİT Başkanı
- Yargıtay – Danıştay – Sayıştay başkan ve üyeleri
- Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı

Buna göre İl Valisi Yüce Divan'da yargılanan kişilerden biri değildir.

Cevap: E

21. 1982 Anayasası'na göre:

- Yerel yönetimler kanunla kurulur.
- Yerinden yönetim ilkesi esastır.
- Yerel yönetim organları seçimle iş başına gelir.
- Yerel yönetimlerin bütçeleri ayrı ve özektir.

Ancak: Yerel yönetimlerin kuruluşu Cumhurbaşkanı kararıyla yapılmaz. Kurulmaları yalnızca kanunla mümkündür, yürütme organının kararıyla değil.

Cevap: D

22. 657 sayılı DMK'ya göre memurların genel hakları arasında:

- Güvenlik hakkı
- Emeklilik hakkı
- Müracaat ve şikâyet hakkı
- Sendika kurma ve toplu sözleşmeye katılma hakkı
- Uygulamayı isteme hakkı
- İzin hakkı

gibi haklar bulunmaktadır.

Ancak, memurların ticaret ve esnafılık yapması yasaktır. (657 DMK madde 28 – "Ticaret ve diğer kazanç getirici faaliyetlerde bulunma yasağı")

Bu nedenle genel hak olarak değerlendirilemez.

Cevap: E

23. 1982 Anayasası'na göre:

- RTÜK üyeleri TBMM tarafından seçilir.
- Sayıştay Başkanı, Sayıştay Genel Kurulu tarafından seçilir.
- Danıştay üyelerinin çoğu Cumhurbaşkanı, bir kısmı HSYK tarafından seçilir; TBMM'nin bir yetkisi yoktur.
- AYM Başkanvekili, AYM üyeleri tarafından kendi içlerinden seçilir.
- Cumhurbaşkanlığı İdari İşler Başkanı, Cumhurbaşkanı tarafından atanır.

Cevap: B

24. Cumhurbaşkanı seçimlerinin ve TBMM seçimlerinin birlikte 5 yılda bir yapılması kuralı, hükümet sisteminin değiştiği 2017 Anayasa Değişikliği ile getirilmiştir. Bu değişiklikte Cumhurbaşkanlığı Hükümet Sistemi'ne geçilmiş, Cumhurbaşkanı'nın görev süresi 5 yıl olarak yeniden düzenlenmiştir.

Cevap: C

25. Soruda bahsedilen kişi robotik, mekanik otomasyon ve su makineleri alanında yaptığı çalışmalarla bilinir. El Cezeri, "El-Câmi Beyne'l-İlm ve'l-Amel en-Nâfi fi Sınâat el-Hiyel" adlı eserinde yaptığı bütün otomatik makineleri çizimleriyle ve çalışma prensipleriyle açıklamıştır. Türkiye ve dünya bilim tarihinde sibernetiğin öncüsü, robotik biliminin atası olarak kabul edilir. Otomatik çalışan su saatleri, programlanabilir robotlar ve düzenekler onun en bilinen icatlarıdır.

Cevap: B

26. Odunpazarı Modern Müze (OMM), özgün mimarisi ve modern sanat eserleriyle öne çıkan, 2019 Avrupa Yılın Müzesi Özel Ödülü'nü alan bir müzedir. Bu müze Eskişehir ilinin Odunpazarı ilçesinde yer almaktadır.

Cevap: C

27. Bu eserlerin tamamı Fyodor Dostoyevski tarafından yazılmıştır.

- Suç ve Ceza → 1866
- Budala → 1869
- Karamazov Kardeşler → 1880

Cevap: B

28. Bu soru, kemirgenlerden (özellikle farelerden) pireler aracılığıyla insana geçen, tarih boyunca büyük salgınlara yol açan hastalığı soruyor. Bu özellikleri taşıyan, özellikle Orta Çağ'da Avrupa nüfusunun üçte birini yok eden hastalık Vebadır. Vebaya "hıyarcıklı veba" veya "kara ölüm" gibi adlar da verilir.

Cevap: C

29. Soru, Afrika'nın sömürgecilik dönemindeki bağımsızlık liderlerinden birinin özel lakabını soruyor: "Kırılmaz Adam". Bu unvan, Kongo Bağımsızlık Mücadelesi'nin önemli liderlerinden Patrice Lumumba için kullanılmaktadır. Lumumba, Belçika sömürgeciliğine karşı sert bir mücadele yürütmüş, kısa süreli başbakanlığı sonrasında darbeye devrilip öldürülmüş ve Afrika tarihinde sembol bir figür hâline gelmiştir.

- Machel, Mozambik'in bağımsızlık lideridir.
- Kenyatta, Kenya'nın ilk devlet başkanıdır.
- Cabral, Gine-Bissau bağımsızlık mücadelesinin lideridir.
- Mandela, Güney Afrika'nın ırkçılık karşıtı mücadelesinin lideridir fakat bu lakap ona ait değildir.

Cevap: A

30. D Grubu, 1933'te modern resim anlayışını geliştirmek amacıyla kurulmuş bir sanat topluluğudur.

Bu grubun önde gelen üyeleri:

- Abidin Dino
- Nurullah Berk
- Cemal Tollu
- Zeki Faik İzer'dir.

Osman Hamdi Bey ise geç Osmanlı dönemi ressamıdır; D Grubu ile ilgisi yoktur.

Cevap: E

TASARI & DEV KADRO